

2010-06-03

Dnr 44-2010:565

Beslut

efter tillsyn av fristående förskoleklass och
grundskola Sverigefinska skolan
i Upplands Väsby kommun

Stiftelsen Sverigefinska skolan
Hovslagargatan 25
194 31 Upplands Väsby

Tillsyn i Sverigefinska skolan

Förskoleklass
Grundskola årskurs 1-9

Helhetsbedömning och beslut

Skolinspektionens tillsyn fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Granskningen avser inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolan. Istället har en bedömning gjorts av i vilken utsträckning skolan, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i detta beslut grundas på de dokument som Sverigefinska skolan skickat in, den verksamhetsredogörelse de lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten.

Sammantaget bedömer Skolinspektionen att Sverigefinska skolan i huvudsak förmedlar en utbildning som till art och nivå väsentligen motsvarar de kunskaper och färdigheter som grundskolan ska förmedla. Dock visar tillsynen att det finns utvecklingsområden där skolan behöver vidta åtgärder.

Skolans egen betygsstatistik för 2009 visar att av de fem eleverna i årskurs 9 nådde 40 procent målen i alla ämnen och det genomsnittliga meritvärdet var 169. Det var en drastisk försämring i förhållande till föregående läsår. Även måluppfyllelsen i årskurs 5 var lägre i jämförelse med tidigare år. Samtliga elever i årskurs 3 nådde dock målen i svenska och matematik år 2009. Skolinspektionen bedömer att kraftfulla åtgärder snarast behövs för att alla elever ska ges förutsättningar att nå lägst målen för utbildningen.

Skolan har utarbetade rutiner för att systematiskt följa upp elevernas resultatutveckling och för att kunna ge särskilt stöd till de elever som är i behov av det. Behovet av specialpedagogiskt stöd är dock omfattande och det förekommer att skolan inte alltid gjort insatser i tid.

Dokumentationen i elevernas individuella utvecklingsplaner bör göras mer konsekvent och konkretiseras och rektorns och lärarnas uppföljning av elevernas kunskapsutveckling förbättras.

Elevernas inflytande över skolarbetet kan förbättras. Skolans ordningsregler är inte förankrade bland eleverna. Detsamma gäller planen mot kränkande behandling.

Skolans plan mot kränkande behandling innehåller en beskrivning av det förebyggande arbetet samt vilka åtgärder som ska vidtas om någon kränkning förekommer. Planerade åtgärder utgår dock inte från en aktuell kartläggning av skolans behov.

Skolinspektionen har i tillsynen av Sverigefinska skolan identifierat följande brister som ska åtgärdas

- Alla elever ges inte förutsättningar att nå lägst målen för utbildningen. (9 kap. 2 § skollagen).
- De individuella utvecklingsplanerna motsvarar inte författningens krav (1 a kap. 8 § förordningen om fristående skolor och viss enskild verksamhet inom skolområdet, 7 kap. 2 § grundskoleförordningen).
- Skolans plan mot kränkande behandling uppfyller inte de krav som ställs på en sådan plan. (14 a kap. 8 § skollagen förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling).
- Alla elever som är i behov av särskilt ges inte det stöd de behöver. (9 kap 2 § skollagen och 1 a kap. 5 a § förordningen om fristående skolor och viss enskild verksamhet inom skolområdet).

Skolinspektionen har i tillsynen av Sverigefinska skolan också identifierat följande förbättringsområden som bör åtgärdas

- Skolans skriftliga bedömningar bör förbättras så att de motsvarar författningens krav.
- Skolan bör fortsätta sina ansträngningar att anställa lärare med utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver .
- Skolan bör utveckla elevernas möjligheter till inflytande över utbildningens utformning.

Bedömningarna redovisas i bilagorna 1-2.

Huvudman och rektor har ansvar för att skolans brister åtgärdas. Redovisning ska lämnas till Skolinspektionen senast den 3 september 2010 .

I ärendets slutliga handläggning har utredare Kerstin Haster deltagit.

På Skolinspektionens vägnar

Bertil Karlhager
Enhetschef

Erica Sahlin
Utredare

Kopia:
Upplands Väsby kommun

Bilagor:
Bilaga 1 Allmänt om tillsynen och beskrivning av Sverigefinska skolan
Bilaga 2 Tillsynsprotokoll och bedömningar för Sverigefinska skolan

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför tillsyn i Upplands Väsbykommun under våren 2010. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolor i kommunen. Skolinspektionen besökte Sverigefinska skolan den 21 april 2010.

Huvudmannen för Sverigefinska skolan får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar av skolan redovisas. Skolinspektionen kommer att följa upp vilka åtgärder som vidtagits i anledning av påtalade brister. Tidpunkt för detta anges i beslutet.

Tillsynen inriktas mot fyra huvudområden: **måluppfyllelse och resultat, pedagogisk ledning och utveckling av skolan, skolans lärandemiljö** samt **enskild elevs rätt**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet. Information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från Sverigefinska skolan, dels den information som samlats in under besöket. I Sverigefinska skolan intervjuades rektorn, lärare och elever. Även annan information om skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

I samband med tillsynen har Skolinspektionen varit i kontakt med företrädare för Upplands Väsby kommun angående kommunens insyn i skolans verksamhet. Därvid framkom att kännedomen om skolan är god och att samarbete finns inom ett flertal områden.

Företrädare för huvudmannen har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av skolan

Tabell 1. Sverigefinska skolan

Skolan	Antal elever
Fristående förskoleklass	7
Fristående grundskola	72

Källa: Skolans egna uppgifter i samband med tillsynen 2010.

Sverigefinska skolan ligger relativt centralt i Upplands Väsby i anslutning till bostadsområdet Smedby, med angränsande skogsområde.

Skolverket godkände Sverigefinska skolan som en fristående grundskola - för årskurserna 1-6 genom beslut (Dnr 92:1756) den 5 april 1993. Genom beslut den 20 december 1993 har skolan även fått godkännande för årskurserna 7-9 (Dnr 93:1333). Enligt godkännandet har skolan rätt till bidrag samt får anordna prövning och utfärda betyg för skolans egna elever enligt de bestämmelser som gäller för det offentliga skolväsendet. I november 1999 godkändes skolan även som anordnare av fristående förskoleklass genom en underrättelse från Skolverket.

Huvudman för skolan är Stiftelsen Sverigefinska skolan i Upplands Väsby med organisationsnummer 816000-5966.

Verksamheten vid Sverigefinska skolan startade läsåret 1993/1994 och omfattar förskoleklass och årskurs 1-9. Skolan följer läroplanen för det obligatoriska skolväsendet, Lpo 94.

Skolan hade vid tillsynsbesöket 79 elever. De flesta eleverna är folkbokförda i Upplands Väsby kommun, men skolan har även elever från bland annat Stockholms och Sollentuna kommuner.

Majoriteten av lärarkåren och övrig personal vid Sverigefinska skolan är tvåspråkig. Undervisningen sker på finska och svenska med beaktande av reglerna om att högst hälften ska ske på umgängesspråket och att undervisningen på svenska successivt ska öka under elevernas tid i grundskolan.

Tillsynsprotokoll för Sverigefinska skolan

Rutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. Bedömningar och motiveringar för detta redovisas i det följande.

Måluppfyllelse och resultat

Kunskaper

Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Fokus på skolans uppdrag

Lärarnas bedömning och utvärdering

Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

Skolans lärandemiljö

Fokus på lärande

Tillit till elevens förmåga

Trygghet och studiero

Enskild elevs rätt

Bedömning (och betyg)

Undervisningstid och val

Särskilt stöd

Avgifter

Rektors beslutsfattande

Huvudmannaskap och tillstånd

Stabilitet

Bedömningar och motiveringar

Huvudområde: Måluppfyllelse och resultat

Bedömningsområde: Kunskaper

Bedömning:

Skolinspektionen bedömer att kraftfulla åtgärder snarast behövs för att alla elever ska ges förutsättningar att nå lägst målen för utbildningen.

Författningsstöd:

9 kap. 2 § skollagen.

Motivering:

Kunskapsresultaten vid Sverigefinska skolan är låga. Låga resultat kan konstateras i nästan alla ämnen. Statistiken gällande måluppfyllelsen varierar kraftigt mellan åren. Detsamma gäller antalet elever i årskurserna. Enligt rektorn och lärarna kan de små klasserna medföra mindre dynamik i lärandet.

Skolans egna uppgifter för år 2009 för eleverna i årskurs 9 visar att 40 procent nådde målen i alla ämnen och det genomsnittliga meritvärdet var 169. År 2008 var andelen elever i årskurs 9 som nådde målen i samtliga ämnen 80 procent. Det genomsnittliga meritvärdet låg på 225,0, andelen behöriga till nationellt program var 93,3.

Beträffande årskurs 5 kan konstateras att måluppfyllelsen är hundra procentig i slöjd, musik, idrott och hälsa och bild.

I samhällsorienterande ämnen har måluppfyllelsen sänkts från 100 procent till 80 procent år 2009. Detsamma gäller naturorienterande ämnen, som dock ligger på 60 procent.

För matematik gäller att den totala måluppfyllelsen för årskurs 5 år 2007 låg på 67 procent för att bli hundra procentig år 2008 och sedan sjunka till 90 procent år 2009.

Bilden för engelska är likartad - 88 procent måluppfyllelse år 2007, 100 procent år 2008 och sedan 60 procent år 2009.

Även måluppfyllelsen i svenska har försämrats från 100 procent år 2008 till 60 procent år 2009.

Samtliga elever i årskurs 3 nådde enligt skolans uppgift de nationella målen i svenska och matematik år 2009.

Sammantaget kan konstateras att elevernas behov av aktivt pedagogiskt stöd är omfattande och varför det är av vikt att utvärdera de stödformer som finns till förfogande.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bedömningsområde: Fokus på skolans uppdrag

Bedömning:

Skolinspektionen bedömer att rektorn behöver säkerställa att skolans pedagogiska personal har utbildning för den verksamhet de i huvudsak bedriver.

Författningsstöd:

9 kap. 2 § skollagen.

Motivering:

Vid tillsynen framkommer det att det vid skolan finns lärare som saknar utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver. Det gäller en lärare i matematik och naturorienterade ämnen samt en deltidanställd lärare i slöjd. Båda är anställda till vidare. Skolan söker lösningar i form av kompletterande utbildning, dock utan framgång eftersom utbudet av kurser varierat över tiden.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bristområde: Lärarnas bedömning och utvärdering

Bedömning:

Skolinspektionen bedömer att skolans individuella utvecklingsplaner inte uppfyller förordningens krav.

Författningsstöd:

1 a kap. 8 § förordningen om fristående skolor och viss enskild verksamhet inom skolområdet jämfört med 7 kap. 2§ grundskoleförordningen.

Motivering:

Skolinspektionen har tagit del av ett antal individuella utvecklingsplaner. Där redovisas elevernas bedömda kunskapsutveckling i skriftliga omdömen. Omfattningen och kvaliteten på dokumentationen varierar mellan lärare och ämnen. Planerna saknar ofta tydliga kort- och långsiktiga mål som är relaterade till läroplan och kursplaner.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö

Bedömningsområde: Fokus på lärande

Bedömning:

Skolinspektionen bedömer att elevernas möjligheter till inflytande över utbildningens utformning behöver förbättras.

Författningsstöd:

Lpo 94, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande.

Motivering:

Vid tillsynen framkommer det vid intervjuer med lärare och elever att det sällan ges utrymme för eleverna att påverka skolarbetets innehåll och uppläggning. Lärarna refererar till att man vill lyfta fram elevernas delaktighet och möjlighet att påverka undervisningens innehåll och man ser detta som ett utvecklingsområde.

Skolan har ett elevråd. Detta används dock inte regelbundet som ett verktyg för att öka elevernas inflytande på skolan.

Ytterligare exempel på detta är att ordningsreglerna inte är förankrade bland eleverna och att de inte har varit med i bearbetningen av skolans plan mot kränkande behandling.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö

Bedömningsområde: Trygghet och studiero

Bedömning:

Skolinspektionen bedömer att rektorn behöver se till att det på skolan bedrivs ett målinriktat arbete för att förebygga och förhindra kränkande behandling och att detta dokumenteras i en plan mot kränkande behandling, som upprättats genom aktiv medverkan från eleverna.

Författningsstöd:

14 a kap. 8 § skollagen.

Förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling.

Motivering:

Tillsynen visar att det tidvis varit stökigt på skolan, vilket också framgår av redovisade elevenkäter. Skolledningen har bedömt det som viktigt att intensifiera arbetet med att stävja tendenser till störande inslag. Det finns alltid rastvak-

ter ute, FRIENDS-projekt pågår och bland de yngre barnen genomförs så kallade kompisamtal.

Enligt förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling ska bl.a. en plan mot kränkande behandling enligt 14 a kap. 8 § skollagen upprättas, följas upp och ses över under medverkan av eleverna vid den verksamhet för vilken planen gäller. Detta har inte skett vid Sverigefinska skolan och det saknas en plan mot kränkande behandling, som tar sin utgångspunkt i en kartläggning av situationen på skolan.

Huvudområde: Enskild elevs rätt

Bedömningsområde: Bedömning och betyg

Bedömning:

Skolinspektionen bedömer att skolan inte uppfyller lagstiftningens krav vad gäller upprättande av skriftliga bedömningar till elever i årskurs nio som inte når de mål som enligt kursplanen ska ha uppnåtts i slutet av årskurs nio.

Författningsstöd:

1 a kap. 7 § Fristående grundskolor och fristående särskolor jämfört med 7 kap. 9 § grundskoleförordningen.

Motivering:

Vid samtal med skolledning och lärare framkommer det att skolan saknar rutiner för upprättande av skriftliga bedömningar av elevernas kunskapsutveckling om en elev inte når upp till kursplanernas mål i slutet av det nionde skolaråret. Av bedömningen kan också framgå de stödåtgärder som har vidtagits. Vid tillsynen framkom att dokument för elever som inte nått målen upprättas, men att de benämns "skriftligt omdöme". Dessa relateras till de mål som gäller för respektive ämne men innehåller mycket kortfattade uppgifter om det stödet eleven fått.
